

Proxenetismul și traficul de ființe umane: analiza impactului social și soluțiile preventive

STAVILĂ Mihai,
doctor în drept, lector universitar, USEM
stavila.m.v@gmail.com

MÎRZAC Romina
studentă ,anul 3 , Facultatea de Drept
romina.mirzac.2002@gmail.com

Rezumat

În prezentul articol vom analiza delimitarea traficului de ființe umane de infracțiunea de proxenetism. Astfel am determinat principalele asemănări și deosebiri dintre aceste două infracțiuni metoda comparării. Proxenetismul se referă la recrutarea, transportul sau exploatarea prostituției unei persoane, în timp ce traficul de ființe umane implică recrutarea, transportul, transferul, adăpostirea sau primirea de persoane, folosind forța, amenințarea, fraudarea, cooptarea sau alte mijloace pentru scopul exploatării.

Astfel, traficul de ființe umane este o infracțiune mai largă, care poate include proxenetismul ca formă de exploatare, deși deseori ele sunt confundate , studiul ne ajută să calificăm corect aceste infracțiuni. Principala caracteristică care ne ajută să calificăm corect este metoda de săvârșire a infracțiuni. Codul Penal ne ajută să determinăm deosebirea dintre acestea și dacă sunt întrunite acțiunile din art.165 de către un proxenet deja putem califica infracțiunea ca trafic de ființe umane și anume constrângerea forțată este factorul deosebite infracțiunile.

Atât proxenetismul cât și traficul de ființe umane reprezintă grave încălcări ale drepturilor omului și au consecințe devastatoare pentru victimele lor. Este esențială luarea de măsuri urgente pentru prevenirea și combaterea acestor fenomene, protejarea și asistența victimelor și aducerea infractorilor în fața justiției astfel am evidențiat recomandări de prevenire a acestor infracțiuni care ar favoriza la educarea societății , desigur că legislația și eforturile internaționale și naționale pentru combaterea proxenetismului și traficului de ființe umane variază în funcție de țară și regiune, însă există anumite tendințe și standarde internaționale recunoscute.

Aceste eforturi sunt esențiale pentru prevenirea și combaterea proxenetismului și traficului de ființe umane și pentru protejarea și asistența victimelor. Cu toate acestea, există încă mult de făcut pentru a consolida aceste eforturi și pentru a asigura că aceste infracțiuni grave sunt eradicate în întreaga lume.

Prin implementarea acestor recomandări, sperăm să putem construi o lume mai sigură și mai echitabilă pentru toți, în care proxenetismul și traficul de ființe umane să devină fenomene din trecut.

Cuvinte cheie : trafic de ființe umane , proxenetism , infracțiune , constrângere , protecție .

Summary

In this article we will analyze the delimitation of trafficking in human beings from the crime of pimping. Thus we have determined the main similarities and differences between these two crimes by the comparison method. Pimping refers to the recruitment, transportation or exploitation of prostitution of a person, while human trafficking involves the recruitment, transportation, transfer, harboring or reception of persons, using force, threats, fraud, co-opting or other means for the purpose of exploitation. Thus, human trafficking is a broader crime that

can include pimping as a form of exploitation, although they are often confused, the study helps us to correctly qualify these crimes. The main characteristic that helps us qualify correctly is the method of committing the crime. The Penal Code helps us to determine the difference between them and if the actions of art.165 are met by a pimp, we can already qualify the crime as human trafficking, namely forced coercion is the factor that distinguishes the crimes.

Both pimping and human trafficking are serious human rights violations and have devastating consequences for their victims. It is essential to take urgent measures to prevent and combat these phenomena, protect and assist the victims and bring the criminals to justice, so I highlighted recommendations for the prevention of these crimes that would favor the education of society, of course the international and national legislation and efforts to combat pimping and human trafficking varies by country and region, but there are certain recognized international trends and standards.

These efforts are essential to prevent and combat pimping and human trafficking and to protect and assist victims. However, much remains to be done to strengthen these efforts and ensure that these serious crimes are eradicated worldwide.

By implementing these recommendations, we hope to build a safer and fairer world for all, where pimping and human trafficking become a thing of the past.

Keywords : human trafficking, pimping, crime, coercion, protection.

Introducere

În ultimele decenii, proxenetismul și traficul de persoane au devenit probleme globale majore, cu repercusiuni devastatoare asupra indivizilor și comunităților afectate. Aceste fenomene complexe nu doar că încalcă drepturile fundamentale ale ființelor umane, ci și alimentează o industrie ilegală vastă și profitabilă, bazată pe exploatarea celor mai vulnerabile dintre noi.

Proxenetismul implică recrutarea, transportul și exploatarea persoanelor în scopuri de prostituție sau alte activități sexuale, în timp ce traficul de persoane se referă la recrutarea, transportul, transferul, adăpostirea sau primirea de persoane, folosind forța, amenințarea, fraudarea sau alte mijloace, în scopul exploatării. Aceste practici infracționale sunt alimentate de cererea pentru servicii sexuale și de muncă ieftină, iar victimele sunt adesea exploatate în moduri inumane și abuzive. În această lucrare, vom explora cauzele, consecințele și eforturile de combatere a proxenetismului și traficului de persoane, evidențiind necesitatea unei abordări comprehensive și coordonate pentru a contracara aceste grave încălcări ale drepturilor omului și pentru a proteja victimele vulnerabile.

Atât proxenetismul cât și traficul de ființe umane implică exploatarea sexuală a indivizilor, adesea prin forță, fraudă sau coerciție. Ambele sunt infracțiuni grave care încalcă drepturile fundamentale ale persoanelor și au consecințe devastatoare asupra victimelor lor.

De asemenea, traficul de ființe umane este recunoscut la nivel internațional ca o formă de crimă organizată și încalcă grav drepturile omului.

Rezultate și discuții

Secolul XXI și-a adus contribuția la *dezvoltarea criminalității*, în special ceea ce vizează procesele de dezorganizare socială sau activități infracționale, care își au baza pe obținerea unor profituri mari, rapide și ușoare, caracterizate prin diverse forme ale infracționalității, cum ar fi: traficul de ființe umane, contrabanda, , proxenetism și, desigur, nu în ultimul rând prostituția. Anual, milioane de oameni din întreaga lume devin victime ale infracțiunii de proxenetism. Fiind un fenomen nou, a devenit pentru Republica Moldova o problemă de ordin național. Proxenetismul a devenit un fenomen alarmant care, pe zi ce trece, ia proporții tot mai mari.[16]

Uneori, în dispozițiile normelor legiuitorul folosește noțiuni asemănătoare sau chiar identice, între infracțiunea de proxenetism (art.220 CP) și traficul de ființe umane (art.165 CP) creîndu-se astfel dificultăți de aplicare a lor în practică. Astfel vom delimita asemănările și deosebirile dintre aceste infracțiuni prin exemple din practica judiciară. [1]

Conform prevederilor art.220 CP al RM definim proxenetismul ca fiind *îndemnul sau determinarea la prostituție ori înlesnirea practicării prostituției, ori tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de ființe umane.*[1]

Paralel definim și infracțiunea de *trafic de ființe* umane reglementată în art.165 CP al RM , ca fiind recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea unei persoane adulte, cu sau fără consimțământul acesteia, în scopul exploatării sexuale comerciale sau necomerciale, al exploatării prin muncă sau servicii forțate, al practicării cerșetoriei, al însușirii ajutoarelor, indemnizațiilor sau prestațiilor sociale, al folosirii ilegale în testări sau experimente medicale ori științifice, al exploatării în sclavie sau în condiții similare sclaviei, al folosirii în conflicte armate ori în activități criminale, al prelevării organelor, țesuturilor și/sau celulelor umane, săvârșită *prin: aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei ori cu amenințarea aplicării violenței; răpire; sustragerea, tănuirea, degradarea sau distrugerea documentelor; ținerea în servitute, în scopul întoarcerii unei datorii; amenințare cu divulgarea informațiilor confidențiale familiei victimei sau altor persoane fizice sau juridice; înșelăciune.* [1]

Prin urmare putem delimita câteva deosebiri în mai mult detaliu:

1. Scopul exploatării: - Proxenetismul se concentrează în principal pe exploatarea sexuală a victimelor în scopul obținerii de profit financiar. Acesta poate implica recrutarea, facilitarea și/sau exploatarea prostituției altora în schimbul unui comision sau a unei sume de bani. - Traficul de ființe umane poate avea scopuri variate, inclusiv exploatarea sexuală, muncă forțată, trafic de organe sau alte forme de exploatare. Exploatatorii pot profita de pe urma victimelor prin forțarea lor să muncească în condiții inumane sau prin exploatarea lor în alte moduri.[3]

2. Modalitățile de operare ale infractorilor: - Proxenetismul implică de obicei recrutarea și exploatarea directă a persoanelor în industria sexului comercial. Proxeneții pot folosi violența, coerciția sau alte tactici pentru a-și controla victimele și pentru a le menține în prostituție. - Traficul de ființe umane poate implica transportul victimelor în alte țări sau regiuni, adesea sub pretextul unor promisiuni mincinoase sau prin forță. Exploatatorii pot profita de pe urma victimelor prin vânzarea lor pe piața neagră sau prin exploatarea lor în diverse industrii sau activități ilegale.[7]

3. Consecințele legale diferite: - Proxenetismul este de obicei tratat ca o infracțiune legată de prostituție și este supus unor legi și pedepse specifice în multe jurisdicții. Infracțiunile asociate cu proxenetismul includ recrutarea sau facilitarea prostituției, exploatarea sexuală a minorilor și traficul sexual. - Traficul de ființe umane este recunoscut ca o infracțiune distinctă și gravă la nivel internațional și național. Legile împotriva traficului de ființe umane pot include dispoziții specifice pentru prevenirea, urmărirea și sancționarea traficului de persoane în toate formele sale, inclusiv pentru scopuri de exploatare sexuală sau muncă forțată. Aceste diferențe evidențiază complexitatea și gravitatea ambelor fenomene și subliniază importanța unei abordări cuprinzătoare în combaterea proxenetismului și traficului de ființe umane.[5]

Drept urmare, în cazul când o persoană, fără a recurge la mijloace de constrângere, îndeamnă sau înlesnește practicarea prostituției, ori trage foloase de pe urma practicării prostituției, săvârșește infracțiunea de **proxenetism**, prevăzut de art. 220 C. penal al R.Moldova. [1]

În cazul traficului de ființe umane *latura subiectivă* include scopul pe care îl urmărește făptuitorul: de exploatare sexuală comercială sau necomercială; prin muncă sau servicii forțate; exploatare în sclavie sau în condiții similare sclaviei; de folosire în conflicte armate; de folosire în activități criminale.[7]

Dintre toate formele pe care le are scopul traficului de ființe umane, obligația de a se implica în *prostituție* este cea mai frecventă.

Pentru un studiu mai eficient vom delimita și *asemănările între trafic de ființe umane și proxenetism:*

- ✓ infracțiunile pot *afecta relațiile sociale* cu privire la integritatea sau la **libertatea psihică a persoanei**;
- ✓ componente de infracțiuni sunt infracțiuni *formale sau formal-reduce*
- ✓ din punctul de vedere al laturii subiective – intenția poate fi numai **directă** –atât în cazul traficului de ființe umane, cât și în cazul proxenetismului;
- ✓ vârsta minimă de 16 ani este vârsta răspunderii penale pentru subiecții ambelor.[11][15]

Astfel, chiar dacă în circumstanțele descrise la lit.d) alin.(2) art.220 CP RM *victima este supusă violenței sau amenințată cu aplicarea violenței*, nu trebuie să interpretăm că ea este constrânsă la prostituție. [1]

În aceste condiții, *victima* își păstrează autonomia de voință, rămânându-i alternativa să *aleagă o altă soluție decât practicarea prostituției*. Sub acest aspect, delimitarea dintre determinarea la prostituție și constrângerea la prostituție amintește, într-un fel, de delimitarea *determinării la sinucidere* (art.150 CP RM) în raport cu *constrângerea la sinucidere* (care trebuie calificată ca omor). [13]

Abordând proxenetismul ca și faptă sancționată penal, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a menționat că, potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, *prostituția este considerată ca o activitate de prestare a serviciilor contra plată și se încadrează în noțiunea de „activități economice”*.

Prin „*exploatare sexuală comercială*” se înțelege *activitatea aducătoare de profituri*, care are drept urmare *majorarea activului patrimonial al făptuitorului* sau al altor persoane, exprimându-se în folosirea victimei prin constrângere în prostituție sau în *industria pornografică*. [4]

Prin *exploatare sexuală necomercială* înțelege activitatea care nu are nici un impact direct asupra mărimii patrimoniului făptuitorului sau altor persoane, exprimându-se în *căsătorie*, concubinaj sau alte asemenea forme de coabitare.

Faptul că **victima este supusă violenței sau amenințată cu aplicarea violenței nu înseamnă** automat că suntem în prezența infracțiunii de trafic de ființe umane. Dacă aplicarea unor asemenea procedee nu pun victima într-o situație *fără ieșire, care ar sili-o să practice prostituția*, nu putem califica cele săvârșite în conformitate cu art.165 CP RM. O altă deosebire dintre traficul de ființe umane și proxenetism constă în finalitatea sau, altfel spus, în scopul final urmărit de făptuitor. [1] [16]

De asemenea, considerăm că nu este posibil concursul ideal între cele două fapte infracționale. *Aceeași faptă nu poate să fie simultan constrângere la prostituție și determinare la prostituție*. Nu poate făptuitorul să urmărească în raport cu aceeași faptă, concomitent, atât scopul de exploatare sexuală în prostituție, cât și scopul de practicare a prostituției de o altă persoană. [10]

El poate să se transforme în trafic de ființe umane ori să existe în concurs cu ultimul. **În cazul când acțiunile subiectului încep ca proxenetism, iar ulterior acesta acționează asupra aceleiași persoane prin factorii de influențare specificați** la lit.a)-c) alin.(1) sau la lit.f), g) alin.(2) art.165 CP RM, se va constata săvârșirea atât a infracțiunii prevăzute la art.165 CP RM, cât și a infracțiunii prevăzute la art.220 CP RM. Cu privire la aceste explicații,

sunt necesare anumite precizări: nu considerăm posibilă transformarea proxenetismului în trafic de ființe umane. [1]

Oricum, chiar dacă am admite că este posibilă o asemenea transformare de intenție, cele săvârșite s-ar califica numai conform art.165 CP RM. Nu s-ar face calificarea conform regulilor concursului de infracțiuni. În realitate, făptuitorul, *odată ce începe executarea infracțiunii de proxenetism, duce această executare până la capăt. După care începe executarea unei alte infracțiuni, a celei de trafic de ființe umane.* În aceste condiții, va exista un concurs real dintre cele două infracțiuni . [1]

Despre circumstanțele în care devine posibil concursul real dintre traficul de ființe umane și proxenetismul ca exemplu *făptuitorul constrânge să practice prostituția acea persoană care a decis să înceteze a practica prostituția*, avându-se în vedere că până a-și înceta această activitate era sub supravegherea unui proxenet; făptuitorul constrânge victima să practice prostituția sub controlul lui sau al unei alte persoane, în pofida dorinței victimei de a practica prostituția sub supravegherea unui proxenet .[11] [16]

Astfel, dacă *victima nu a avut libertatea de a decide de a practica prostituția, fapta nu este o infracțiune de proxenetism, așa cum a fost săvârșită prin constrângere, și nu prin determinare.* Noțiunile de „determinare la prostituție” și „constrângere la prostituție” nu pot fi compatibile. În consecință, nu este posibil concursul ideal dintre determinarea la prostituție și constrângerea la prostituție: în cazul *constrângerii la prostituție, victima nu își poate direcționa acțiunile, fiind nevoită să urmeze voința făptuitorului;* în cazul *determinării la prostituție*, victima are o alternativă, *alegând între respectarea voinței făptuitorului și a nu se conforma acesteia.*[9]

Constrângerea la prostituție este posibilă în următoarele cazuri:

- ✓ infractorul **impune** să practice prostituția acea persoană, care a decis să înceteze această activitate;
- ✓ infractorul **impune** victima să practice prostituția sub imperiul unui control, contrar dorinței victimei de a practica de sine stătător prostituția;
- ✓ victima nu a practicat anterior prostituția, iar infractorul o **impune** să practice această activitate sub orice formă de control.[15] [13]

În mod similar, *nu poate fi considerată constrângere la practicarea prostituției promiterea de către făptuitor a unor foloase, facilități sau privilegii.* Astfel de sugestii sunt posibile în cazul infracțiunii de proxenetism. Ele nu sunt specifice traficului de ființe umane, pentru că nu agravează poziția victimei, nu o pun într-un impas, ceea o obligă să continue practice prostituția.[9]

Cazurile în care infractorul acordă **ajutor** persoanei (cum ar fi acordarea *încăperilor*, crearea de alte condiții necesare pentru practicarea prostituției, atragerea clienților etc.) pentru a practica prostituția această activitate *se califica ca înlesnire* a practicării prostituției. [10]

Obținerea de profituri sau a oricăror avantaje materiale din practicarea prostituției de către o altă persoană, se încadrează ca infracțiune de proxenetism și anume ca *tragere de foloase* de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană. Important în acest caz este de a se stabili, în ce mod aceste foloase au trecut în proprietatea infractorului, benevol și cu acordul persoanei care a practicat prostituția sau prin amenințări și contrar voinței. În cazul în care **bunurile trec forțat din proprietatea** persoanei care practică prostituția în proprietatea **infractorului**, aceasta reprezintă caracteristicile unei *exploatare sexuale*, specifice infracțiunii de trafic de ființe umane.[11] [15]

Pentru analiză mai eficientă putem să detaliem caracteristicile esențiale ale proxenetismului și traficului de ființe umane:

Proxenetismul:

1. **Recrutarea:** Proxeneții recrutează adesea indivizi vulnerabili, cum ar fi tineri sau persoane fără adăpost, folosind promisiuni de siguranță, protecție sau bani ușor câștigați.

2. *Exploatarea*: Victimele proxenetismului sunt exploatare prin forță, fraudă sau coerciție pentru a se implica în activități sexuale comerciale. Proxeneții pot folosi violența, amenințările sau dependența de substanțe pentru a-și controla victimele și a le menține în prostituție.

3. *Consecințele pentru victime*: Victimele proxenetismului suferă adesea traume psihologice, fizice și sociale grave. Ele pot fi expuse la riscul de infecții cu transmitere sexuală, dependență de substanțe, stigmatizare socială și exploatare continuă.[9]

Traficul de ființe umane:

1. *Recrutarea*: Traficanții recrutează și/sau transportă indivizi prin forță, fraudă sau coerciție. Pot fi folosite promisiuni false de locuri de muncă, căsătorie sau alte oportunități pentru a atrage victimele.

2. *Exploatarea*: Victimele traficului de ființe umane sunt exploatare în diverse moduri, inclusiv prin muncă forțată, exploatare sexuală, trafic de organe sau alte forme de exploatare. Exploatarea poate avea loc în diverse industrii, inclusiv în construcții, agricultură, servicii domestice sau sex industrie.

3. *Consecințele pentru victime*: Victimele traficului de ființe umane suferă adesea traume severe, abuz fizic și psihologic, neglijare, izolare socială și exploatare continuă. Ele pot fi vulnerabile la boli, răni și alte efecte adverse asupra sănătății lor fizice și mentale.

Iată câteva recomandări pentru abordarea eficientă a proxenetismului și traficului de ființe umane:

Îmbunătățirea legislației și aplicarea legii: Guvernele ar trebui să adopte și să pună în aplicare legi mai stricte împotriva proxenetismului și traficului de ființe umane, asigurând pedepse adecvate pentru infractori și protecție adecvată pentru victime.[12]

Consolidarea cooperării internaționale: Este esențială colaborarea între state în combaterea acestor fenomene transnaționale. Schimbul de informații, coordonarea anchetelor și asistența juridică reciprocă sunt vitale pentru identificarea și urmărirea infractorilor la nivel global. [13]

Sporirea resurselor pentru asistența și reabilitarea victimelor: Guvernele ar trebui să aloce mai multe resurse pentru a oferi asistență medicală, psihologică și socială victimelor proxenetismului și traficului de ființe umane. Programelor de reintegrare și reabilitare ar trebui să li se acorde o atenție deosebită pentru a ajuta victimele să-și reconstruiască viețile și să-și recâștige independența.[6]

Promovarea educației și sensibilizării: Educația și conștientizarea publicului sunt esențiale pentru prevenirea proxenetismului și traficului de ființe umane. Campaniile de sensibilizare ar trebui să ofere informații despre semnele de avertizare ale exploatării și să încurajeze raportarea acestor activități la autorități.

Implicarea comunității și a ONG-urilor: Comunitățile locale și organizațiile neguvernamentale joacă un rol crucial în identificarea și protejarea potențialelor victime, oferind suport și resurse necesare pentru reintegrare și reabilitare.[14] [3]

Monitorizarea și evaluarea continuă: Guvernele ar trebui să efectueze monitorizarea și evaluarea continuă a politicilor și programelor destinate combaterii proxenetismului și traficului de ființe umane, pentru a identifica deficiențele și pentru a aduce îmbunătățiri în mod constant în acest domeniu.[5]

Legislația și eforturile internaționale și naționale pentru combaterea proxenetismului și traficului de ființe umane variază în funcție de țară și regiune, însă există anumite tendințe și standarde internaționale recunoscute. Iată câteva exemple de legislație și eforturi de combatere a acestor infracțiuni:

Legislație împotriva proxenetismului și traficului de ființe umane:

1. Convenția Națiunilor Unite împotriva Criminalității Transnaționale Organizate (UNTOC): Această convenție internațională încurajează statele membre să adopte măsuri eficiente împotriva traficului de persoane, inclusiv prin implementarea unor legi și politici specifice.[8]

2. Directiva Uniunii Europene privind combaterea traficului de ființe umane: UE a adoptat o directivă care armonizează legislația statelor membre pentru combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor în cadrul Uniunii Europene.[5]

3. Legislație națională: Multe țări au adoptat legi specifice care interzic proxenetismul și traficul de ființe umane și stabilesc pedepse pentru infractori. Aceste legi vizează adesea recrutarea, transportul, exploatarea și protecția victimelor.[6]

Eforturi internaționale și naționale pentru combaterea acestor infracțiuni:

1. *Cooperare internațională:* Statele lucrează împreună prin intermediul organizațiilor internaționale și mecanismelor de cooperare internațională pentru a urmări și pedepsi infractorii și pentru a proteja și asista victimele traficului de persoane.
2. *Creșterea capacității instituționale:* Multe guverne și organizații neguvernamentale investesc în dezvoltarea capacității instituționale pentru a combate aceste infracțiuni, inclusiv prin formare și furnizarea de resurse adecvate.[12]
3. *Campanii de sensibilizare și educație:* Se desfășoară campanii pentru conștientizarea publicului cu privire la semnele de avertizare ale proxenetismului și traficului de ființe umane și pentru a încuraja raportarea acestor activități la autorități.[14]
4. *Asistență și protecție pentru victime:* Guvernele și organizațiile neguvernamentale oferă asistență și protecție pentru victimele proxenetismului și traficului de ființe umane, inclusiv adăposturi sigure, asistență medicală, consiliere și asistență juridică.[11]

Pot afirma că practica judiciară a Republicii Moldova întâmpină dificultăți la delimitarea traficului de ființe umane de infracțiuni conexe, fapt datorat particularităților (specificului) procesului penal, în cadrul căruia se examinează/stabilesc circumstanțele comiterii faptei. Aprecierea probelor și încadrarea juridică a faptei reprezintă o activitate practică și continuă.

Deci acțiunea, fără utilizarea unui mijloc de constrângere din art.165 CP RM , privind infracțiunea de trafic de ființe umane nu poate calificată ca atare, urmează ca făptuitorul să săvârșească cel puțin una din acțiunile din care se compune infracțiunea, prin cel puțin unul dintre mijloacele prevăzute de legea penală.[1]

Prin urmare, în cazul în care făptuitorul constrânge victima la *practicarea prostituției, fără a comite recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea, primirea acesteia, acțiunile acestuia* urmează a fi calificate în baza prevederilor art.220 C.penal al R.Moldova, putem exemplifica următoarele cazuri:

- ✓ În cazul când proxenetismul realizat prin constrângerea la practicarea prostituției
- ✓ În cazul când proxenetismului exprimat prin *acțiunea de constrângere* la practicarea prostituției nu se urmărește scopul exploatării sexuale comerciale sau necomerciale;
- ✓ În cazul infracțiunilor traficului de ființe umane, făptuitorul urmărește scopul *de a atrage victima în slujba lui*, deseori prin înșelăciunea și privarea de libertate a victimei. [2]
- ✓ În cazul proxenetismului, manifestat prin *constrângerea la practicarea prostituției*, deși victima este silită să practice prostituția, însă nu se află în slujba proxenetului.

Desigur că victimele infracțiunilor de proxenetism și de trafic de ființe umane necesită suport atât legal, cât și psiho-emoțional pentru reabilitarea și reintegrarea în regimul de viață obișnuit, pentru a continua o viață corectă, liniștită și protejată din punct de vedere legal. [1]

În concluzie, proxenetismul și traficul de persoane rămân provocări majore pentru comunitățile globale, cu implicații devastatoare asupra individului și societății în ansamblu.

Aceste fenomene încalcă în mod grav drepturile fundamentale ale ființelor umane și subminează eforturile de promovare a demnității umane și justiției sociale. Pentru a aborda aceste probleme, este esențială o abordare integrată care să vizeze atât cauzele profunde, cât și consecințele imediate ale proxenetismului și traficului de persoane. Aceasta implică consolidarea cadrului legal și instituțional, sporirea conștientizării publice, promovarea educației și capacității, protejarea și asistența victimelor, precum și combaterea cererii pentru servicii sexuale și de muncă explozive.

Prin colaborarea între guverne, organizații internaționale, societatea civilă și alte părți interesate, putem spera să creăm un mediu în care toți indivizii să fie tratați cu demnitate și respect, și să se pună capăt acestei forme grave de exploatare umană.

Referințe bibliografice.

1. Codul Penal al Republicii Moldova. Publicat : 14-04-2009 în Monitorul Oficial Nr. 72-74 art. 195. În vigoare 28.11.23.
2. Constituția Republicii Moldova. Publicat : 29-03-2016 în Monitorul Oficial Nr. 78 art. 140 . În vigoare 24.03.23.
3. Ina Vîrtosu. Rolul ONG-urilor în prevenirea traficului de ființe umane.
4. Oleg Pohilă. Noțiunea și natura social juridică a exploatarii sexuale a femeilor și copiilor.
5. Mihaela Vidaicu Igor Doilea. Combaterea traficului de ființe umane .
6. Raport național de realizare a politicii de prevenire și combatere a traficului de ființe umane.
7. Brînză Sergiu . Latura subiectivă a infracțiunii de trafic de ființe umane.2011
8. Procuratura Generală. Comunicat de presă // www.procuratura.md
9. Informație cu privire la rezultatele generalizării practicii judiciare pe cauzele cu privire la traficul de ființe umane, traficul de copii, scoaterea ilegală a copiilor din țară și proxenetism // Buletinul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, 2006 nr.5, p.15-19.
10. S.Brînză, X.Ulianovschi, V.Stati și alții. Drept penal. Partea Specială. – Chișinău: Cartier, 2005, p.376
11. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/238-248_2.pdf
12. https://www.antitrafic.gov.md/public/files/RAPORT_2021_AntiTFU_pt_website.pdf
13. <https://www.europarl.europa.eu/topics/ro/article/20160509STO26419/traficul-de-persoane-ca-in-orice-piata-este-vorba-despre-cerere-si-oferta>
14. <https://markday.ro/rolul-ong-urilor-in-protejarea-drepturilor-omului/>
15. Nastas A.Delimitarea traficului de ființe umane de unele infracțiuni conexe. 2022
16. Tănase A. Delimitarea traficului de ființe umane de unele infracțiuni adiacente.